

Výročná správa o vykonávaní Operačného programu Kvalita životného prostredia za rok 2018 ZHRNUTIE PRE OBČANOV

Globálnym cieľom Operačného programu Kvalita životného prostredia (OP KŽP) je podporiť udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov, zabezpečujúce ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmenu klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva.

Investičná stratégia OP KŽP svojím zameraním podporuje rozvoj dostupnosti a kvality environmentálnej infraštruktúry ako jedného z faktorov ovplyvňujúci úroveň rozvoja regiónov a životnú úroveň obyvateľstva a napomáhajúci sociálnej inklúzii, zároveň prispieva k inkluzívnemu rastu ako jednému z cieľov Stratégie Európa 2020.

- Návrh OP KŽP bol schválený uznesením vlády SR č. 175/2014 dňa 16. 04. 2014.
- OP KŽP bol schválený Európskou komisiou dňa 28. 10. 2014.

Príspevok z fondov EŠIF → takmer 3,138 mld. €

z toho: KOHÉZNY FOND → viac ako 1,861 mld. €

EURÓPSKY FOND REGIONÁLNEHO ROZVOJA → viac ako 1,276 mld. €.

V rámci prioritnej osi 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry, na ktorú je vyčlenených 1,476 mld. €, sú podporované projekty zamerané napr. na zhodnocovanie odpadov, zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych vôd, úpravy vôd, zlepšenie stavu podzemných a povrchových vôd, zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov, zníženie znečisťovania ovzdušia a zabezpečenie sanácie environmentálnych záťaží.

Na prioritnú os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami, je vyčlenených 385 mil. € a sú podporované projekty zamerané na zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy.

V rámci prioritnej osi 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy, na ktorú je vyčlenených 261 mil. €, sú podporované projekty zamerané napr. na zvýšenie úrovne pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí, sanovanie zosuvov a zvýšenie efektívnosti manažmentu mimoriadnych udalostí.

V rámci prioritnej osi 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch, na ktorú je vyčlenených 939 mil. €, sú podporované projekty zamerané napr. na podporu výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov, podporu energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch, zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov, zvyšovanie počtu miestnych plánov a opatrení súvisiacich s nízkouhlíkovou stratégiou a rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom.

Na prioritnú os 5: Technická pomoc je vyčlenených 77 mil. €.

IMPLEMENTAČNÁ ŠTRUKTÚRA OP KŽP

Riadiaci orgán (RO)	Ministerstvo životného prostredia SR
Sprostredkovateľské orgány (SO)	Slovenská agentúra životného prostredia PO1, PO2, PO3 - ŠC 3.1.2
	Slovenská inovačná a energetická agentúra PO4
	Ministerstvo vnútra SR PO3 - ŠC 3.1.1, 3.1.3

Vyhlasovanie výziev a písomných vyzvaní

Od začiatku programového obdobia bolo **vyhlásených 65 výziev resp. písomných vyzvaní v celkovej sume 3,05 mld. €, čo predstavuje 97,19 % alokácie OP KŽP**. V roku 2018 bolo vyhlásených 17 výziev resp. písomných vyzvaní v celkovej hodnote 354,7 mil. € za zdroj EÚ.

Príprava a vyhlasovanie výziev na predkladanie dopytovo orientovaných projektov vychádza z harmonogramu výziev na príslušný rok (rok n), ktorý riadiaci orgán spracováva k novembriu predchádzajúceho roka (rok n-1).

Zazmluvňovanie projektov

Zazmluvnenie k 31.12.2018 dosahuje sumu 1,6 mld. €, čo predstavuje 51 % alokácie OP KŽP a celkovo bolo zazmluvnených už 1 351 projektov. V roku 2018 bolo zazmluvnených 761 projektov v hodnote 655 mil. €, čo predstavuje cca. 21 % z alokácie OP KŽP. Nárast kontrahovania bol zaznamenaný na všetkých prioritných osiach, najvýraznejší nárast bol zaznamenaný na prioritnej osi 3 (37 % z alokácie prioritnej osi) a najnižší nárast (aj vzhľadom na najvyšší objem alokácie) bol zaznamenaný na prioritnej osi 1 (14 % z alokácie prioritnej osi).

Veľký projekt – fázovaný (projekt, ktorého celkové výdavky presahujú 50 mil. €)

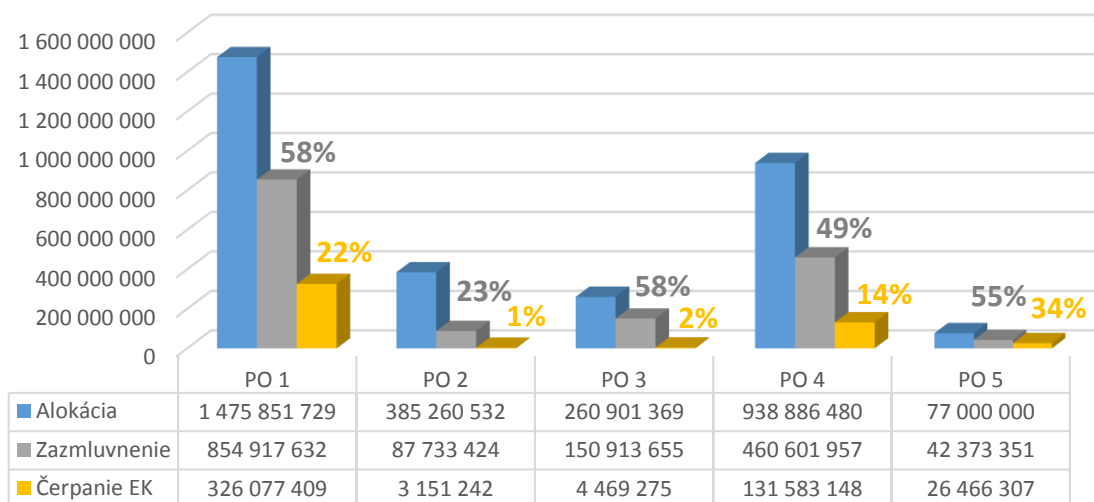
V rámci OP KŽP je implementovaný 1 veľký projekt, pričom ide o dofinancovanie II. fázy projektu „ČOV Sever“, ktorého I. fáza bola realizovaná z Operačného programu Životné prostredie. K 21.1.2018 bola ukončená lehota na oznámenie väd a zároveň stavebný dozor vydal k tomuto termínu Protokol o vyhotovení Diela. Hlavné aktivity projektu boli ukončené 11.5.2018.

Národné projekty (projekty s vopred vymedzeným predmetom, ktoré realizuje vopred určený subjekt)

V rámci OP KŽP je implementovaných 8 národných projektov. Objem alokácie národných projektov predstavuje 4,5 % z celkovej alokácie OP KŽP v sume cca 140,7 mil. € (EÚ zdroj). Celkovo je možné konštatovať, že národné projekty v rámci OP KŽP len dopĺňajú dopytovo orientované projekty, prostredníctvom ktorých budú vo významnej miere implementované ciele OP KŽP.

Na konci roka 2018 bolo podporených 874 prijímateľov, t. j. došlo k uzatvoreniu zmluvy o nenávratný finančný príspevok, a konkrétne v roku 2018 bolo podporených 612 prijímateľov. V rámci implementácie OP KŽP evidujeme už 204 projektov, ktorých aktivity boli riadne ukončené.

Stav zazmluvnenia a čerpania (na úrovni EK)

Napĺňanie merateľných ukazovateľov

OP KŽP je dopytovo orientovaný program a jeho implementácia sa uskutočňuje prostredníctvom projektov predložených žiadateľmi, t. j. na základe dopytu žiadateľov. Stav zazmluvnených hodnôt merateľných ukazovateľov programu korešponduje so zameraním vyhlásených výziev a samotným dopytom, resp. pripravenosťou žiadateľov a dosahuje v priemere 53 % z cieľa na rok 2023. Skutočný stav napĺňania merateľných ukazovateľov programu zodpovedá času nevyhnutnému na riadnu implementáciu jednotlivých aktivít projektov a v rámci OP sú hodnoty merateľných ukazovateľov napĺňané v priemere na 18 % z cieľa na rok 2023. Dosahovanie hodnôt ukazovateľov programu zodpovedá finančnej implementácii OP, ktorá dosahuje 15,67 % čerpania z alokácie OP.

Ukážka stavu napĺňania vybraných ukazovateľov:

Zvýšená kapacita pre zhodnocovanie odpadov: skutočný stav **67 331 t/rok**

Novovybudované kanalizačné siete: skutočný stav **452,25 km**

Zníženie produkcie emisií PM10: zazmluvnené **1 505 225,88 Kg/rok**

Počet obyvateľov využívajúcich opatrenia protipovodňovej ochrany: zazmluvnené **6 323 osôb**

Plocha hydrogeologicky preskúmaného územia: zazmluvnené **84 080 ha**

Plocha pokrytia územia zabezpečeného systémom včasného varovania: zazmluvnené **2 196 037 ha**

Zníženie konečnej spotreby energie vo verejných budovách: skutočný stav **1 634 499,3530 kWh/rok**

Množstvo tepelnej energie vyrobenej v zariadení OZE: skutočný stav **166,1960 MWh/rok**

Informácia o komunikačných aktivitách

V rámci riadenej publicity sú pravidelne zverejňované oznamy na webových sídlach OP KŽP www.op-kzp.sk; MŽP SR www.minzp.sk; SAŽP www.sazp.sk; SIEA www.siea.sk a MV SR www.minv.sk, ako aj na sociálnej sieti Facebook (<https://www.facebook.com/opkzp/>).

Komunikácia v roku 2018 sa prevažne sústredila na širokú verejnosť a potenciálnych žiadateľov. Pre plnenie týchto cieľov boli realizované informačné a komunikačné aktivity s cieľom oslovenia najmä potenciálnych žiadateľov o nenávratný finančný príspevok, ako aj širokú laickú i odbornú verejnosť.

V roku 2018 riadiaci orgán (RO) spolu so sprostredkovateľskými orgánmi (SO) zrealizoval 16 informačných podujatí, ktorých sa zúčastnilo 626 účastníkov. RO a Slovenská inovačná a energetická agentúra zorganizovali každý po 7 informačných seminárov k vyhláseným výzvam na predkladanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok s cieľom informovať potenciálnych žiadateľov a Slovenská agentúra životného prostredia zorganizoval 2 informačné semináre pre zazmluvnených prijímateľov. RO a SO sa zúčastňovali priebežne počas roka rôznych podujatí, ako napr.: veľtrh Coneco Racioenergia, Konferencia Životné prostredie miest a veľtrh Moddom, na ktorých bol prezentovaný OP KŽP.

Hlavnou informačnou aktivitou v roku 2018 bola online kampaň, ktorá prebiehala od augusta 2018 vo forme online spotov podľa špecifikovaných piatich tém na propagáciu Operačného programu Kvalita životného prostredia. Online kampaň bola vysielaná na on-line platformách spoločností: Nový čas, a. s., Petit Press, a.s., Zoznam, s.r.o., News and Media Holding, a.s., MAFRA Slovakia, a.s., PEREX, a.s. a SITA Slovenská tlačová agentúra a.s. Informácie potenciálnym žiadateľom sú priebežne počas celého roka poskytované telefonicky a písomne. V prípade zverejňovania výziev RO využil formu inzercie najmä v celospoločenských mienkotvorných printových médiách – v denníkoch Sme, Pravda a Hospodárske noviny a v odbornom časopise Enviromagazín.

RO za účelom efektívneho informovania k aktuálnym výzvam prevádzkuje Infolinku, prostredníctvom ktorej záujemcovia získavajú odborné usmernenie zo strany RO k otázkam týkajúcich sa oprávnenosti žiadateľa, aktivít, výdavkov, ako aj k správnenému vyplneniu žiadosti o poskytnutie NFP.

Príklady úspešne realizovaných projektov za rok 2018

Názov projektu: Dobudovanie ČOV a splaškovej kanalizácie v obci Liptovská Teplička - 2 stavba

Prijímateľ: Obec Liptovská Teplička

Realizácia projektu: 6/2016 – 05/2018

Náklady projektu (zdroj EÚ): 2 085 883,01 €

Výsledky projektu: V rámci dobudovania ČOV boli vybavené strojno-technologickým zariadením dve biologické linky ČOV. Nová kapacita ČOV pokryje potreby takmer 2,7 tis. obyvateľov. Konečnými užívateľmi sú novonapojení obyvatelia obce (1,3 tis. obyvateľov) so zlepšeným čistením komunálnych odpadových vôd.

Názov projektu: Komplexné riešenie školského areálu Trenčín - Zámotie - 1. etapa

Prijímateľ: Trenčiansky samosprávny kraj

Realizácia projektu: 9/2017-8/2018

Náklady projektu (zdroj EÚ): 1 789 248,00 €

Výsledky projektu: Realizovaný projekt je prvou etapou komplexného riešenia energetickej efektívnosti školského areálu Trenčín – Zámotie. V rámci projektu bola obnovená energeticky najnáročnejšia budova SOŠ stavebnej, vrátane bazéna. Vďaka obnove by malo prísť k zníženiu spotreby tepla o 77 % a elektriny o 60 %, ročné náklady na energiu by mali klesnúť o 65 %.